

FINANCES PÙBLIQUES

Guadalupe Souto Nieves

PROGRAMA CURS 2003-04

(VALIDAT PER AL CURS 2008/09)

PART I. EL PAPER DE L'ESTAT EN L'ECONOMIA

TEMA 1. INTRODUCCIÓ

1. Racionalitat col·lectiva enfront de racionalitat privada
2. Raons per a la intervenció de l'Estat en l'economia
 - a) El contracte social d'Hobbes
 - b) Fracassos i imperfeccions de mercat

TEMA 2. BÉNS PÚBLICS I EXTERNALITATS

1. Béns públics: caracterització
2. La provisió de béns públics
3. Les externalitats: descripció
4. Solucions teòriques a les externalitats

TEMA 3. ELS CRITERIS DE DECISIÓ SOCIAL

1. El criteri de Pareto
2. Els criteris de Kaldor-Hicks
3. El principi de Rawls
4. Sistemes de votació
5. Possibles paradoxes en les decisions socials
 - a) Paradoxa de Condorcet
 - b) Paradoxa de Scitovsky

PART II. PRESSUPOST I DESPESA PÚBLICA

TEMA 4. EL PRESSUPOST DEL SECTOR PÚBLIC

1. Concepte i origen del pressupost

2. Els principis pressupostaris clàssics
3. El cicle pressupostari
4. Sistema i estructures pressupostàries
5. Efectes econòmics del pressupost
 - a) El pressupost i la política fiscal
 - b) El pressupost i les polítiques redistributives
 - c) Efectes del pressupost sobre l'estabilitat i el creixement econòmics

TEMA 5. PROGRAMES DE DESPESA PÚBLICA

1. El sistema de pensions de la seguretat social
2. Programes sanitaris i d'educació
3. Altres programes de despeses
 - a) Subsidi d'atur
 - b) Programes de rendes mínimes

TEMA 6. L'EFICIÈNCIA DE LA DESPESA PÚBLICA

1. Objectius de les intervencions públiques: eficiència i equitat
2. La il·lusió fiscal en la despesa pública
3. Avaluació d'inversions públiques. Tècniques de mesurament de l'eficiència
4. L'anàlisi cost-benefici (ACB)
 - a) L'ACB com a mètode d'avaluació de projectes públics
 - b) Fases de l'ACB aplicat als programes públics
 - c) Principals dificultats de l'ACB. Identificació i valoració d'impactes, agregació temporal, càlcul de la rendibilitat

PART III. ELS INGRESSOS DEL SECTOR PÚBLIC

TEMA 7. LES FONTS DE FINANÇAMENT DEL SECTOR PÚBLIC

1. Els ingressos fiscals: la imposició

- a) Definició i elements de l'impost
- b) Tipus d'imposts
- 2. Altres ingressos. El deute públic

TEMA 8. ANÀLISI ECONÒMICA DE LA IMPOSICIÓ

- 1. Eficiència econòmica de la imposició
- 2. L'equitat impositiva
 - a) Equitat horitzontal
 - b) Equitat vertical
 - c) Progressivitat impositiva
- 3. L'elecció entre imposició directa i indirecta

TEMA 9. INCIDÈNCIA IMPOSITIVA

- 1. L'excés de gravamen i la pèrdua d'eficiència
- 2. Incidència legal, incidència econòmica i translació impositiva
- 3. La incidència impositiva en equilibri parcial
- 4. Impostos unitaris i *ad valorem*
- 5. El paper de les elasticitats
- 6. La il·lusió fiscal pel costat dels ingressos públics

BIBLIOGRAFIA GENERAL I PER TEMES

ALBI, E.; GONZÁLEZ-PÁRAMO, J. M. i ZUBIRI, I. (2000) *Economía pública I y II*. Madrid: Ariel Economía.

CASAHUGA, A. (1985) *Fundamentos normativos de la acción y la organización social*. Barcelona: Ariel.

GARCÍA, A. y SALINAS, J. (1994) *Manual de hacienda pública general y de España*. Madrid: Tecnos.

INSTITUTO DE ESTUDIOS FISCALES (IEF) i ESCUELA DE HACIENDA PÚBLICA (1995) *Manual de hacienda pública*. Volum I. Madrid: IEF.

LÓPEZ, M. T. i UTRILLA DE LA HOZ, A. (1998) *Introducción al sector público español*. Madrid: Civitas.

MANKIW, N. G. (1999) *Principios de economía*. McGraw-Hill.

MUSGRAVE, R. A. i MUSGRAVE, P. B. (1992) *Hacienda pública teórica y aplicada*. McGraw-Hill.

PASQUAL, J. (1999) *La evaluación de políticas y proyectos*. Icaria i UAB.

ROSEN, H. S. (1987) *Manual de hacienda pública*. Ariel Economía.

STIGLITZ, J. E. (1992) *La economía del sector público*. Antoni Bosch Ed.

TEMA 1

ALBI *et al.* (2000), vol. I capítols 1 i 3

CASAHUGA (1985), capítol 5
STIGLITZ (1988), capítols 1 i 3

TEMA 2

MANKIWI (1999), capítols 10 i 11
PASQUAL (1999), capítol I (seccions 2 i 3)
STIGLITZ (1992), capítols 5 i 8

TEMA 3

PASQUAL (1999), capítol II (secció 2)
CASAHUGA (1985), capítols 2-5

TEMA 4

LÓPEZ I UTRILLA (1998), capítols 2-6
STIGLITZ (1992), capítol 2
GARCÍA I SALINES (1994), capítols 10-16
IEF (1995), capítol 6

TEMA 5

ALBI *et al.* (2000), capítols 6-9
STIGLITZ (1992), capítols 11, 13-15

TEMA 6

ALBI *et al.* (2000), capítols 6-9
PASQUAL (1999), capítols 3-7
STIGLITZ (1992), capítol 9

TEMA 7

ALBI *et al.* (2000), vol. II capítol 1
LÓPEZ I UTRILLA (1998) capítols 8 i 9
MUSGRAVE I MUSGRAVE (1991), capítol 12
STIGLITZ (1992), capítol 18

TEMA 8

ALBI *et al.* (2000), vol. II capítol 2
MANKIWI (1999), capítol 12
MUSGRAVE I MUSGRAVE (1991), capítols 13 i 15
ROSEN (1987), capítol 11

STIGLITZ (1992), capítol 20

TEMA 9

ALBI *et al.* (2000), vol. II capítol 3

MANKIW (1999), capítol 8

MUSGRAVE I MUSGRAVE (1991), capítols 15 i 16

ROSEN (1987), capítol 12

STIGLITZ (1992), capítol 17